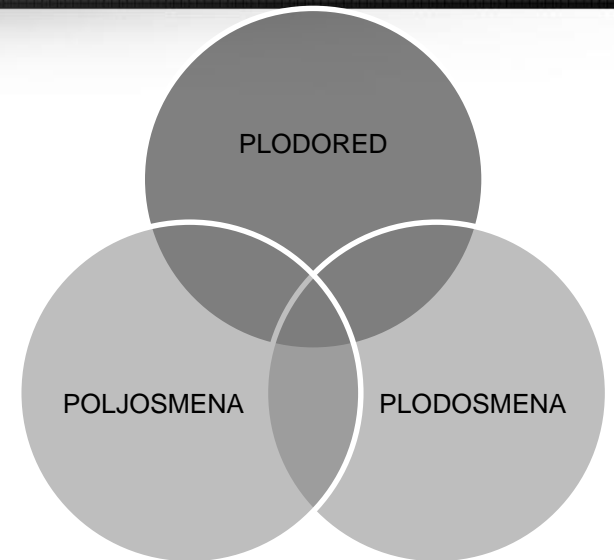

Tehničke osnove plodoreda

Plodored je...

- Polje je...
- 1. glavna
- 2. pomoćna
- 3. prelazna

- Rotacija je...

?			
	? ha		

Rotacija

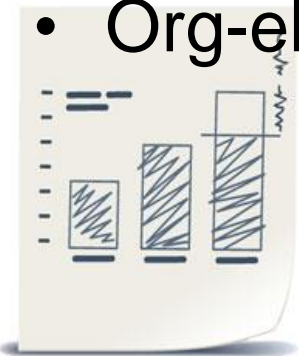
Smenjivanje (kruženje) polja u prostoru i vremenu.

Polja	I	II	III	IV	V	VI
1 god	Ok.kasne	Ok.rane	Oz.str.	Ok.kasne	Jed.mah.	Oz.str i jare str.
2 god	Ok.rane	Oz.str.	Ok.kasne	Jed.mah.	Oz.str i jare str.	Ok.kasne
3 god	Oz.str.	Ok.kasne	Jed.mah.	Oz.str i jare str.	Ok.kasne	Ok.rane
4 god	Ok.kasne	Jed.mah.	Oz.str i jare str.	Ok.kasne	Ok.rane	Oz.str.
5 god	Jed.mah.	Oz.str i jare str.	Ok.kasne	Ok.rane	Oz.str.	Ok.kasne
6 god	Oz.str i jare str.	Ok.kasne	Ok.rane	Oz.str.	Ok.kasne	Jed.mah.
7 god	Ok.kasne	Ok.rane	Oz.str.	Ok.kasne	Jed.mah.	Oz.str i jare str.

Koraci pri sastavljanju:

- Grupisanje useva po org-ekon. i agroteh. osobinama
- Izbor plodoreda
- Određivanje broja polja po grupama i po usevima
- Propisivanje poljosmene i plodosmene
- Izrada bilansa strukture setve
- Org-ekon. i agroteh. ocena plodoreda

I Grupisanje useva

- Prema nameni:
  - Žita
  - Industrijsko bilje
  - Krmno bilje
  - Povrće
- Prema org-ekon i agroteh. osobinama:
  - Okopavine (kasne i rane)
  - Strnine (jare i ozime)
  - Mahunjače (jednogodišnje i višegodišnje)

II Višegodišnji usevi

- U plodoredu

Izvan

> 20%

12-15 polja

< 20%

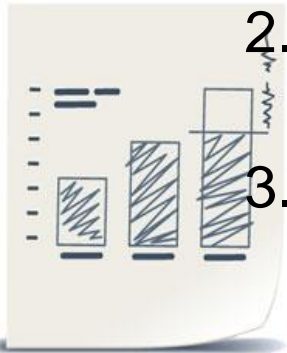
5-8 polja

*Ako je tačno 20% onga se gaji na **prelaznim poljima** (8+2 polja)

- Ako se višegodišnji usevi gaje *van plodoreda* ili *nisu zastupljeni u strukturi* setve vrši se primena nekog od **metodskih postupaka** što zahteva razvrstavanje useva po organizaciono ekonomskim i biotehničkim osobinama.

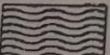

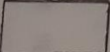
– Metodski postupci su:

1. Metod površine najmanje zastupljene grupe useva
2. Metod udvostručene površine najmanje zastupljene grupe useva
3. Metod najmanjeg ostatka

СЛИКА 7. Шема за састављање плодореда (Молнар, 1995)

Следећи усев	Предусев															
	Озима раж	О. пшеница О. смеша	ОЗИМИ јечам	Ј. јечам	Ј. пшеница	Овас	Кукуруз	Сунцокрет	О. репица О. огрштица	Кромпир	Шећ. и сточ. репа	Грашак	Боб	Соја	Дет. и дет. трав. смеша	Луцерка
Озима раж	1															
О. пшеница О. смеша		1														
Оз. јечам		1	1													
Ј. јечам		1	1	1												
Ј. пшеница		1	1		1											
Овас						1										
Кукуруз							1									
Сунцокрет								1								
О. репица О. огрштица								1	1							
Кромпир							1			1						
Шећ. и сточ. репа							1		1		1					
Грашак												1	1	1	1	1
Боб												1	1	1	1	1
Соја							1	1				1	1	1	1	1
Дет. и дет. трав. смеша								1	1			1	1	1	1	1
Луцерка												1	1	1	1	1

1. погрешна смена; смањење приноса; плодородне болести
2. неповољна смена; могуће је смањење приноса
3. смена коју треба избегавати; преклапање вегетационог периода
4. луксузна смена
5. правилна смена; грешке су избегнуте

Organizaciono – ekonomska i agrotehnička ocena plodoreda

- Način smenjivanja useva
- Realizacija planirane strukture setve
- Mogućnost sprovođenja agrotehnikе

- *Jednom je jedan tibetanski sveštenik peške prešao Himalaje za vreme kineske okupacije njegove zemlje. Kada su ga pitali kako mu je to uspelo, odgovorio je:*

*» Vrlo prosto...**korak po korak**»*

